

Szerkesztőségi iroda

Sepsi-Szentgyörgyön
a ref. kollegium épületé-
ben, hová
a lap szellemi részét illető
közlemények küldendők.

Kiadó hivatal:

BERNSTEIN MÁRK
könyvnyomdája
hová a hirdetések és
előfizetési pénzek
bérmentesen intézendők.

NEMERE.

Politikai, társadalmi, szépirodalmi és közgazdasági lap.
A „Háromszéki háziipar-egylet” hivatalos közlönye.

Megjelenik ezen lapra
kint kétszer:
csütörtökön és vasárnap.

ELŐFIZETÉSI FELTÉTEK

Helyben házhoz hordva, vagy
vidékre postán küldve
Egész évre . . . 6 frt — kr.
Fél évre . . . 3 frt — kr.
Negyedévre . . . 1 frt 50 kr.
Hirdetmények díja:
3 hasábos petit-sorot, vagy
annak helyéért 10 k.
Bélyegdíj külön 10 k.
Nyilttér sora 15 k.

Előfizetési felhívás

„NEMERE”
IX. évfolyamának IV. negyedére

Előfizetési feltételek:

Október - december 1 frt 50 kr.
Egy hóra frt 50 kr.
Egész évre 6 frt — kr.
Külföldre egész évre 8 frt — kr.

Az előfizetési pénzek a „Nemere” kiadó-
hivatalának Bernstein Márk könyvnyom-
dájába Sepsi-Szentgyörgyre küldendők.

Előfizetőinket szívesen kérjük előfizetéseiket
megújítani, miután felesleges példányokat nem nyo-
mattathatunk.

A „Nemere” kiadó hivatala

Sepsi-Szentgyörgy, 1879. okt. 3.

Seyeras császár, midőn katonái a Grampián
hegylánc aljáról Yorkba gyalogbintón elvitték,
már haldoklott. A könyvező körülötte álló katonái-
hoz utolsó szava ez volt: „Laboremus!” Csak-
ugyan a munka az, a mi fentartja nemcsak a ró-
mai nemzetet, nemcsak azok hadvezéreit, hanem
általában a föld kerekén élő összes népeket. —
Minél előhaladottabb valamely nemzet közmívelő-
dési állapota, annál nagyobb tényező ott a mun-
ka; legyen az földművelés vagy ipar, kereskede-
lem, egyaránt vezet a végcél felé: a társadalmi
jólét, egyesek és népek boldogságára. A magyar
nemzet ma már a fejlődés azon fokán áll, hogy
fiai nem csupán a „fruges consumere nati” henyé
csoportjából áll: nemzetünk megérte valahára azt
az időt, midőn a munka a felsőbb osztályok előtt

is kedves és nem tekintünk többé lenéző kicsiny-
léssel azokra, kik a lábunk alatt forgó földet eké-
jökkel felszántják s kiknek tenyerök ipari foglal-
kozásokban kergesdedt meg. Mikor ezt beláttuk,
midőn a földművelést s az azzal járó munkát fel-
emeltük az öt megillető magaslatra, már akkor
jó uton vagyunk. Itt kezdődik a boldogulás útja.
Ez az önségély kezdete.

Minden olyan mozgalmat, mely ily általános
és magasabb czélok felé vezet, örömmel üdvözlünk.

Örömmel üdvözljük városunkban
az erdélyi gazdákat!

Ezen gazdasági egylet eddigi működése már
sok elismerésben részesült. Az erdélyrészi gazda-
sági állapotok javításán teljes erejével munkált
minden időben. Hazánk egyik legtekintélyesebb fő-
rangú embere áll az egylet élén, alelnökei, titká-
ra stb. minden alkalommal jelelték szakava-
tosságuk mellett a hazai gazdaság emelése iránti
érdeklődésüknek. Legyenek általunk szívesen üdvö-
zölve városunkban!

Sokkal nagyobb horderejű egy gazdasági szak-
férfiakból álló gyűlés, sokkal messzebb ható ered-
ményei vannak egy kiállításnak, minthogy azokat
itt különösebben is kellene méltányolnunk. Nem
hagyhatjuk azonban említés nélkül, hogy már-már
reményt vesztett hitünk e kiállítás sikerében a
közel napok alatt nemcsak megerősödött, de most
már teljes bizalmunk is a székelynép szeren-
csés jövőjében a most bemutatott hangyaszerzőm
gyűmölési után itélve. — Ne legyünk hátatlanok.
Ezen szép kiállítás, a termény-, háziipar-, gazda-
sági eszközök stb. tárlata összegyűjtésénél, azok
rendezésénél, mondjuk ki, buzgó főispánunk mel-
lett legnagyobb érdeme van egy testben, lélekben,
minden ízében magyar hazafias szellemű mágnás-
nak: gróf Schweinitz Gyulának, kinek nemzetgaz-
dasági tere ma már országos hírneve van.

Sepsi-Szentgyörgy város ilyen kiállítást még
nem látott. Pedig kevés kivétellel mind szé-
kely produktumok az itt felmutatott tárgyak. —
Élénk bizonyítéka ez öröndetes jelenség annak,
hogy népünk fiai és leányai a szorgalom, a mun-

ka valódi példányképei. Azon gazdasági egylet,
mely alkalmat nyújtott Háromszék megyének, hogy
szorgalmát bemutassa, nagy szolgálatot tett ne-
künk.

Üdvözljük az erdélyi gazdasági
egyletet városunkban!

A bécsi külügyi hivatal — hír szer-
int — fölvilágosítást adott az angol és francia
cabineteknek az Ausztria-Magyarország és Német-
ország közt uralkodó egyetértés békés természet-
éről. Párisban és Londonban igen meg voltak
elégedve a fölvilágosítással.

Bismarck herczeg és Jakobini a l
kudozásairól, a melyeket Gasteinban foly-
tattak, a következőket jelenti az „Italie”:

Az egy év óta hirdetett terveknek nem volt
semmi praktikus alapja, mert Bismarck herczeg és
Masella kisingeni tárgyalásainak csak az volt az
eredménye, hogy tudták egymással kívánságai-
kat. Végére mind a két fél belátta, hogy a ja-
vaslatba hozott középut sem az államokat, sem
pedig az egyházat nem elégítheti ki, és hogy a
parlament jelen helyzete és Poroszország közvéle-
ményének hangulata nem engedi meg a kormány-
nak, hogy eltörölje a májusi törvényeket, sem pe-
dig a szentszék nem fogadhatja el ezeket. — Az
előterjesztett javaslatok és ellenjavaslatok majdnem
már akkor ejtettek el, midőn lehetségesnek tar-
tották, hogy legalább a modus vivendi megállá-
píthatják. Ennek oka az volt, hogy csak kétértel-
műséget foglaltak magukban. A kormány azt hit-
te, hogy a vallási törvények el fognak ismertetni,
ha mérséklettel fognak azok végrehajtatni; a szent-
szék azonban azt a nézetet táplálta, hogy a tör-
vényeknek legalább egy részét eltörölteknek kell
tekinteni. A poroszországi, küszöbön álló választá-
sok és a pártok izgatása nyilván azt mutatja, hogy
a dolgok állapota rosszabbá válhatik. A bécsi pá-
pai nuntius, a kinek szintén része volt az előbbi
tárgyalásokban és nagy jelét adta tapintatosságá-
nak, bizott meg tehát az új alkudozások meg-
kezdésével.

Jacobini nuntius tehát több titkos értekezle-
tet tartott Bismarck herczeggel szept. 4 én és ek-
kor megállapították az új terv főpontjait. Ekkor
Bécsbe tért vissza Jacobini és kidolgozta az új
javaslatot, a mely szept. 14—19-kén újra tárgyal-
tatott Gasteinban. Elvben létrejött a megállapo-

TÁRCSA.

Őszi kép.

— Orff A. után —

Csupán egy kép; egyéb semmi.
Az anya almát szedett. A férfiak óvatosan
nyulnak a hosszú póznára alkalmazott szedő kosár-
kával a dusan rakott ágak legszebb gyümölcsei
után: a többi lerázzák: sűrűn potyogva gurul
szét a sárguló gyepszőnyegen a sárga-piros gyü-
mölc. Vidám gyermekcsereg siet segíteni a folsze-
désnél s hangos visítás és nevetés közt szalad is-
mét tova, midőn újabb almazápor zudul a fáról.
A nap aranyos sugarait melegen árasztja szét,
a nélkül, hogy alkalmatlan volna, a lég csodála-
tos tiszta és csendes; egyik bokortól a másikig fe-
hér szálak húzódnak: az őszi „ökönyál”. Itt ott
egy darázs vagy szitakötő lebeg az átlátszó ae-
therben, szorgalmas méh gyűjtő mézét az őszi-
rózsa és georgina dus virágiból.
Maga az atya is segít a szedésnél. Ez egyszer
odahagyta a poros iratcsomagokat, félretette a
komoly könyveket és nem gondolt semmi másra,
mint, hogy övével osztózzék a vidámságban. Egész
lelkéből adja át magát a ritka üdülésnek; ha va-
laki figyelemmel kísér, azt gondolná, hogy a mo-
solygó férfi nem ismer nagyobb gondot, fontosabb
feladatot, mint azt, hogy a legszebb gyümölcsöket
épen vegye le a magasból.
Kissé távolabb, a fákat környező pázsit szélén
áll egy másik férfi, mellette sugaréval, kinek
finom tagjait szürkés öltözké fűdi. Nagy, sötét sze-
mei álmodozón pihennek az előtte álló élettelen

képen; a férfi pedig, fejét lehajtva, kimondhatlan
gyöngédséggel tekint a hölgyre: „Viktorine!”

A leány gyöngén fölfejt s arcát oly meleg,
báronyszerű pir futja el, mint azé a nagy almáé,
melyet a család fő diadalmasan mutogat. Aztán
karját az övébe öltve, összekulcsolja kezeit s úgy
csúng a férfihoz simulva.

Jegyesek; néhány nap múlva lesz az esküvő.
A leány a vidám családnak árva közeli roko-
na s náluk van már egy év óta; a férfi a család
barátja. Ebben a kertben ismerték meg egyik a
másikat.

Mindketten fiatalok, ámbár tul vannak már az
ifuság első szakaszán. Az élet vihara eltombolt
már felettük s visszahagyta sziveikben és a lélekben
nyomait. A lét egyiköknek sem volt könnyű . . .
a mint senkinek sem az, a ki ideális lélekkel lép
az életbe. Azon utat, a melyre ők visszatekintenek,
romhalmaz és omladék fűdi . . . Most a romok fölé
merészen gunyhót akarnak építeni!

Nem az első álomszerű, sokszor megénekelt
tavaszi szerelem ez.

Mindkettő feje fölött forrón égetett már a
nap, az ut nehéz pora megszállta kebleiket s fáradt
tekintetük elől rég szétfoszlott a rózsás fátöl, az a
fátöl, mely valamennyiünk elől eltakarja a vilá-
got pályafutásunk kezdetén.

Nem vidám májusi reggelen, nem nyílt virá-
gok közt folytatott vidám ingerkedés közt talál-
koztak ők; hanem árnyatlan délen, a hola szürke
mérőföldjező magányosan emelkedik az ég felé,
ott „találták” meg ők egyik a másikat . . .
Fáradt vándor mindkettő . . .

De hát melyik kötelek szilárdabb? Aze, a
melyiket két gondatlan, mosolygó gyermek köt,
kiket a szelíd, édes tava szi szellő csókolgat, a

kik alig gondolnak még tovább a kötekedésnél, a
játásznál . . . vagy azon kötelek, midőn a vihar-
korbácsolta tengeren, csapadók hullámok zagásától
környezve két hajótörést szenvedett nyújtja kezét
egyik a másnak, hogy együtt türjenek, együtt él-
jenek . . . és együtt semmisüljenek meg! . . .

A gyermekek hársány kacajra fakadnak,
mert egy nagy, piros alma éppen Jánoska mellé
esett s a kis vitéz ebbeli ijedelme szintén letette
lábairól. Hirtelen a puha fűben ocsudva fel: egészen
megilletődve tekint maga körül, testvérei még na-
gyobb mulatságára.

A jegyesek ajkán is szelíd mosoly szalad
végig. Tekintetük azonban a távolba mélyed el.
Őszi illatból terhes tájkép terül ott el teljes tiszta-
ságban. A láthatáron kéklő hegycsúcsok emelkednek,
melyeknek csúcsai soha sem láthatók határozottab-
ban, mint most. A kép közepén az épületek fölélei
vöröslenek, a melyek mindenike alatt emberek
laksnak s velük együtt öröm és fájdalom, szerence
és szerencsétlenség, kín és nevetés . . . Egészen
elől, a közelben gyöngye szellő vonul át a fák
közé, a melytől zörögve hull le itt ott egy hervadt
levél.

A menyasszony még közelebb simul jegyesé-
hez, a ki szorosan átöleli. „Szeretlek”, suttogja
halkan, mintegy megnyugtatóul.

Különös köitészete az ősznek, mennyire szív-
hez beszélsz te! Meghalni és mégis élni! Elmulni
és létezni! Örök halál vagy, a ki magadban hor-
dod az örök létet!

Soha sem titokzatosabb a természet arczata,
mint őszel! És soha sem hiszünk, hogy közelebb
vagyunk a titok megfijetéséhez, mint mikor meg-
lepnek a szent borzalmak; megfijetni azonban so-
ha sem leszünk azokat képesek!

dás és már csak a szentszék beleegyezése szükséges. A pápa és Nina bíróknak most foglalkoznak a praelimináris megvizsgálásával, és minthogy több módosítás és pótcikk lesz szükséges, még szükség lesz némi időre, míg befejeztetik ez ügy.

Ezeket írja az "Italie". Berlinben azonban azt rebesgetik, hogy nem sokára hiteles jelentést fog közölni a német kormány az alkudozásokról, a melyből ki fog tűnni, hogy Bismarck herceg nem megy Canossába.

Ez utóbbi jelentés közlése aligha fog sok bajt okozni a német kormánynak, mert szerintünk eddig aligha kell valami praktikus sikert elérni.

Jacobini pronuntiusnak szept. 30-án délelőtt 11 órakor adták át ünnepélyesen az udvari plebánia-templomban a cardinális kalapot. A Hofburgban és a kapuk előtt már 10 órakor nagy közönség gyűlt össze. 11 órakor érkezett oda a bíróknak az aplegatus kíséretében hatlovas udvari kocsi. Előtte két lovas udvari kocsiban érkeztek a pápai gárdisták és a miniatura tagjai. 11 órakor ő felsége a kihallgató tereméből az udvari plebánia-templomba ment. A szertartás körülbelül félórát tartott. Jelen voltak: Kutschker bíróknak, Maroisics országos parancsnok, tábornokok, törzskari tiszték és a pápai curia tagjai. Közvetlenül ezután magán kihallgatáson fogadta ő felsége Jacobini pronuntiusát, és ez alkalommal bemutatatta a pápai gárdistákat is.

A görög küldöttek utasítást kaptak, hogy ragaszkodjanak azon kijelentéshez, melynek értelmében Görögország a 13 jegyzőkönyv alapján bocsátkoznék a fennforgó kérdés vitálatába; ellenben utasítsák vissza a nyilatkozatnak a törökök által indítványozott értelmezését: hogy Görögország elfogadja a 13. jegyzőkönyvet a vita alapjául.

Layard angol nagykövetet október 10-kére várják.

A csehek lemondanak a passivitas politikájáról. Ez eljárást azzal igazolja a "Politik", hogy a kormány törvényjavaslatokat fog a cseh tartománygyűlés elé terjesztene a választási rend megváltoztatásáról és a nemzetiségek viszonyainak rendezéséről. A csehek e törvényjavaslatokkal ki fognak elégtettni.

A romániai zsidókérdés fontosságáról az a körülmény is tanusodik, hogy a bukaresti "Telegraphul" nem tartja lehetetlennek, hogy a jövő tavasszal világháború fogja meglepni az embereket. Következeti pedig ezt Andrassy és Bismarck találkozásából, általában a diplomaták sürgéséből és más illyesmiből, de kivált abból, hogy nemcsak a külföldön, hanem Romániában is mutatkoznak a mozgalmak előjelei. "A zsidókérdés már nagyon felzavarta Romániában a kedélyeket és ezen zavarokban az oroszok szeretnének hallászni. Górcsakov herceg ugyancsak szerepelteti a vele rokonságban élő bajorokat a kérdésben, kik "va banqueot" játszanak az ország jövőjével. Az orosz kancellár kijáratása biztatja feleit, hogy ne hajoljanak meg Európa kívánsága előtt, mert őrzi a berlini szerződésnek súlyát és örülne, hogy ha ürügyet találna arra nézve, hogy kedvezőbb pillanatban Oroszország se érezze magát kötelességnek a berlini szerződés megtartására. Beszéli, hogy Stourdza Gregor herceg (Górcsakov sógora) Herdában barátjaival tartott konferencián azt mondotta, hogy Oroszország képes minden áldozatra, csak hogy a románok meg ne hajoljanak a berlini szerződés előtt. "Sapientia sat."

A zsidó kérdés bizony fölzavarta Romániában a kedélyeket!

A mindenségben egyetlen parány sem vész el; a mi elhervad, az ismét kivirul, a mi "van" soha sem szűnik meg "lenni."

Ugy van! Csakhogy örökös változás megy végbe! A mi volt, az ismét visszatér, de már többé nem ugyanaz. — Tudom, hogy a tavasz erdőt, mezőt ismét virággal ékesít fel; de azok mások, mint azok, a melyeket a tél megdermesztett. Tudom, hogy a fák kopasz galyai újból fölveszik lombruhájukat; de azok más levelek, mint a melyek az őszi szélről "lesóhajtottak az ágról."

A természetben nincs teljes megsemmisülés. A földre hullott száraz levél is tovább él, — más alakban!

Igen! csak hogy — többé nem ismerünk rá!

Az ember hasonló a levélhez. Az élet fája megmarad; a levelek lehullnak! ... mi lesz belőlük?!

Viktörine leendő férjére tekint: "a lét bizonytalan valami, s nem tudjuk, hogy mi következik rá! A mennyire tehetjük, igyekezzünk, hogy azt egymásnak széppé tegyük; segítségünk egymásnak, hogy szépek legyünk!"

"Igen!" felelé bensőséggel a férfi. — Kezeik még szorosabban fűződnek össze.

A franciaországi royalista lakomákban körülbelül 4000 ember vett részt. A "királyhoz" intéendő föliratot mindenütt fölolvasták és aláírták. Rövid beszédek is tartottak, itt-ott költeményeket is olvastak fel. A lakomák csukott ajtók mögött folytak le. Kivülről semmi sem lehetett észrevenni. Chambordban 2000 legitimista ünnepelt. Midőn ezek átvonultak Blois városra, az ottani lakosság mozdulatlan maradt, előtte való nap este azonban republikánus tüntetéseket rendezett. A chambordi parkban sátrakban tartották a lakomákat. A parasztnak blouzeban kellett megjelenüek. Bragnon heves támadást intézett a kormány ellen azért, hogy türi a zabolátlankodást.

Az erdélyi gazdasági egylet V-ik vándorgyűlése.

Sepsi-Szentgyörgy, 1879. okt. 2.

Már a megelőző napon érkezett városunkba több résztvevő, de a vendégek zöme, köztük Tisza László, az erdélyi gazdasági egylet elnöke, a múlt éjjel és a délelőtti órákban érkezett meg. Az elszállással megbízottak azonnal kijelölték mindenkinél lakását a kijelölt családoknál.

Az e napra kitűzött állatárlat megtekintésével kezdette meg működését az egyesület. A megalkotó bizottság alapos szemle után a jutalmak ördaitelését végezte el. Az állatárlat tömeg tekintésén közepesnek mondható, minőségére nézve a várakozásnak megfelelt. Nem hagyható megjegyzés nélkül, hogy Háromszék megye, noha a gazdasági állapot létszáma nem éri el az okserű gazdálkodás által megkövetelt mennyiséget, mégis gazdagabb számban hozhatta volna el állatait.

A jutalmazottak névsorát annak idejében közöljük.

Délután 2 órakor Pótsa József főispán vendégszerető asztalánál 30 személyből álló társaság vett részt az ebédnél. Többnyire a távolabbról jött vendégek és vidéki birtokosok. A kitűnő menü lefolyása alatt több pohár emeltetett, köztük Pótsa főispán Tisza Lászlóért, mint az erdélyi gazdasági egylet buzgó elnökeért, Kálnoky Pál az egylet alelnökeért, Szabó József és br. Józseika Lajosért, Horváth László, megyei főjegyző gr. Schweinitz Gyuláért, a rendezett tárlat elnökeért és annak élető lelkéért emelte poharát. Schweinitz Gyula gr. a haladás után törekvő székelységet éltette, Künle József Pótsa főispánt, a ki a székelylekért mint kiállítóért üritett poharát, Tisza László Sepsi-Szentgyörgy városért és Háromszék megyéért emelte poharát.

Ebéd végeztével Szabó József elnökle alatt rövid zárt értekezlet tartatott a teendők megállapítása céljából, aztán a megyéhez nagyszerűben gyűlteket össze az egyesület tagjai, a hol Pótsa Józsefnek, a kiállítást intéző bizottság elnökének erre vonatkozó referálása után Tisza László foglalta el az elnöki széket s üdvözölve a jelenlevőket, az értekezletet megnyitottanak nyilváníta. Együtt a javaslatba hozta, hogy a bizottságokon kívül a programban kilenczre megállított kiszálló bizottságok száma redukáltassék. A megállapodás abban történt, hogy valamennyi bizottságot alakítsák meg.

Az ülés szünetekor Pótsa József alatt számos tagból álló bizottság összeállította a bíráló és kiszálló bizottságok névsorát, melyet a gyűlés elfogadott.

Bíráló bizottságok.

Mezei terményekre: Elnök Pávai Vajna Elek, jegyző Elekes Tivadar, Bogdán András, Bene József, Székely Endre.

Kerti termények és méhészet. Eln. Gyárfás Imre, jegy. Ritter Samu, Gyárfás Samu, Hutter Samu, Mátyás Mihály.

Gyümölcs. Eln. Tisza László, jegy. Fekete Pál, Brassai József, Tompa Imre, Bartha Ferenc, Réz Farkas, Márton Ferenc.

Bor. Eln. Kálnoky Pál, jegy. Kőkői Endre, Bikfalvy Ferenc, Geréb János, Császár Bálint, Timár Károly, Mikó Bálint, Gábor Péter.

Géptárlat. Eln. Hintz Lajos, jegy. Tarczali Endre, Binder Lajos, szotyori Nagy Károly.

Házi-ipar. Eln. Hintz János, jegy. Eltes Elek, Teusch József, Szócs Márton, Révay Lajos, Veres Gyula, Révay Pál, Schluk Gottlieb.

Fanéművek, közetek. Eln. gr. Schweinitz Gyula, jegy. dr. Szász István, Boga Bálint, Kupcsai János, Görög István.

Kiszálló bizottságok.

Földvár, Krizba, Keresztényfalva. Elnök báró Jósika Lajos, jegyző Nagy Sándor, gr. Schweinitz Gyula, Ritter Gusztáv.

Körspatak és vidéke. Eln. gr. Nemes János, jegyző Tóth Zsigmond, Madár Mihály.

Uzon. Eln. Székely Gergely, jegyző Ujvárossi József, Nagy József, Fekete Pál.

K. Váshely, Csernát. Eln. Szabó József, jegyző Szentiványi Miklós, szotyori Nagy Károly, Pótsa Gyula.

Dálnok. Eln. Gamauf Vilmos, jegyző Tarczali Endre, Donáth József.

Bodola. Eln. Tisza László, jegyző Horváth László, Antal Zsigmond.

Zágon, Kovászna. Eln. Barabás János, jegyző Künle József.

Baróth. Eln. Greguss János, jegyző Bedő József, Henter Béla, Boér Miklós.

A kiállítás némely részei nem készülvén el teljesen: a közönség csak részben látogathatta meg azt. Tekintve, hogy a kiállító többnyire az utolsó perczre halasztották a tárgyak beszállítását és így a fizikai nehézségek összeterelődtak: nem szabad feltűnni, ha itt-ott a rendszerezés nem is éppen tökéletes. A rendezőség nagy ügyességet fejtett ki, midőn ennyi áttekintéssel és csinál sorrendezte azt az óriási chaoszt két nap alatt. Este a vendégek, köztük Tisza László a Szupa Andor színtársulata által tartott színi előadást nézték végig. Előadás után Blaskó vendéglőjében látogatott ismerkedési estély folyt le.

október 3-án.

Reggeli kilencz órakor nyitotta meg Tisza László elnök a vándorgyűlést igen szép beszéd kíséretében, a melyben kegyelettel emlékszik meg azokról, a kik az utolsó vándorgyűlés óta örökre eltávoztak körülölkől, mint gróf Mikó Imre, Nagy Ferenc, gróf Mikos Benedek, báró Szentkereszti István. Tárgyalta a kiállítás fontosságát, különösen a székelységre nézve, rámutatott sok fontos és dőre gazdasági viszonyaink emelése körül. A gyűlésen mintegy kétszáz érdeklődő, köztük sok egyleti tag vett részt. Következett erre a megbízó levelek átadása a kormány, az erd. gazd. egylet, az iparkamarák, a gazdasági intézetek és egyletek, megyei és városi hatóságok részéről.

Tisza László elnök ezután, a gyűlés figyelmét kikerítve, az előértekezleten megállapított küldöttségek névsorát — a melyet fentebb közöltünk — olvastatja fel, megjegyezvén, hogy a szomszéd megyéből megjelent tagtársak közül ohajuknak kifejezést adni sziveskedjenek, a kik egyik vagy másik bizottságban résztvenni kívánnak.

A cselédjutalmazás teendői a rendező bizottságra ruháztatott, minthogy ő lehet a kérdésben leginkább tájékozva.

Pávai Vajna Elek pótlólag még egy bizottság kiküldését hozta javaslatba az általa közzétett hét indítvány tárgyalása és átdolgozása céljából. Pótsa József főispán kifejtette azon nehézségeket, melyekbe a gyűlés előtt fel nem olvasott és így még el nem fogadott indítványok tárgyalása ütközik. Gyárfás Imre az indítvány felolvasását legcélzerűbben az ülés végére vélte halasztatni. Végre Tisza László elnök az idő rövidsége miatt kérésre és hogy a tárlat megnyitása miatt sietetni kell az ülést: elhalasztandónak vélte a kérdés megoldását, a mi meg is történt.

Gamauf Vilmos titkár ezután felolvasta azon javaslatokat, melyeket a Tordán tartott utolsó vándorgyűlés hozott.

Több pontnál történt eszmecsere; így azon proposítio, hogy a buza ezután ne együttesen bocsátassék verseny alá, ellett vette Tisza László és Timár K. felszólalásai után, a kik az eddigi gyakorlathoz híven, a világháborúban versenyképességet tarták ez irányban mérvadónak.

Hosszasabb megbeszélés tárgyul szolgált még azon javaslat is, mely szerint a vidéki kiszálló bizottságok egy-két nappal a vándorgyűlés előtt szálljanak ki, hogy így behatóbban végezhessek azok szemléjét. Pávai Vajna Elek ezt költségessége miatt nem tartotta lehetségesnek, míg Timár Károly a távolabbi vendégek érdekében javasolta az eddigi szokás szerint való eljárást, minthogy azok a bizottságok nem megbíráls, hanem tanulmányozás végett szállnak ki.

Azután Szabó József alelnök a székesfehérvári országos kiállítás által hozott határozatokat ismertetve, a mi közben hosszabb vita fejlődött a második pont felett, mely azzal ért véget, hogy Pótsa József főispán ur elnökle alatt Timár Károly, Vörös Sándor, Mikó Bálint és Pávai Vajna Elek tagokból álló bizottság küldetett ki ezen határozatok tanulmányozására és viszonyainkhoz való alkalmazhatóságának megállapítására.

A gyűlés végeztével Tisza László, Pótsa József főispán és számos egyleti tag kíséretében a "Bazár" ban elhelyezett terménytárlat megnéztására siettek, a hol gróf Kálnoky Pál és gr. Schweinitz Gyula, a kiállítást rendező bizottság elnökei fogadták. Gróf Kálnoky szívélyesen üdvözölvén Tiszát, felkérte őt a kiállítás megnyitására. Tisza László az ügy érdekében köszönetét fejezte ki a kiállítási bizottságnak tevékenységéért s örömet a felett, hogy oly férfiak intézik hozzá a felszólítást, a kikkel együtt küzdeni a haza jólétének emelésére mindig szerencsésnek tartotta. Azután megtekintették az egyes termeket, megelégedésüket fejezve ki az eredmény felett. Ez alatt osztotta ki az állatárlatot bíráló bizottság a jutalmakat, — a miről e lap más rovata fog értesíteni adni.

Két órakor a Blaskó-féle vendéglőben nagy látogatottságnak örvendő közebed volt számos felköszöntéssel.

A kiállítás.

Sepsi-Szentgyörgy, 1879. okt. 4.

I.

A háziipar tárlat.

Lapunk teréhez mérten igyekezni fogunk a kiállítás egyes osztályairól lehetőleg hű képet adni, bárha másfelől tartozunk kijelenteni, miszerint a nagy tömegben s itt-ott némi rendszertelenséggel összehalmazott tárgyakról rendszeres tudósítást nem közölhetünk.

A háziipar-tárlat a szövő tanműhely három tágas termében volt elhelyezve. A belépőt nem csak a sokaság, a különfélék lepte meg, hanem különösen kellemesen hatott a kiállított háziipar-cikknek szépsége. Meg kell adnunk, hogy a kiállítás minden várákozásiunkat felülmúlta. Be volt itt mutatva a helybeli szövő-tanműhely készítményei közül igen sok új és érdekes tárgy: be volt mutatva a tulajdonképeni házi-szövőipar és gyönyörű példányokat láttunk a női munkákból.

Az első teremben, mint már említett, a szövő tanműhely kiállítása volt elhelyezve. Meglehető ügyességgel, sok csinnal és teljes figyelemmel van rendezve. A szorgalmas szövő leányok neveivel, kiket korábbi kiállítások alkalmával gyakrabban megemlítettünk, itt is találkoztunk. Solymosi Annának, a pozsonyi női ipartanodában végzett jeles ipartanítónak szép munkái voltak a teremben kiállítva, harisnyák, nyakkendők, alsó szoknyák stb., melyek a 180 tűs kötőgéppel készültek. Hamar Etel, Fülöp Gizella, Császár Róza stb. az intézet növendékei szép abroszokat, kendőket állítottak ki. Mint meglehető újdonságokat, megemlítiük a szövő tanműhely által készített székes szőttes kötényeket, asztalneműket és gyermek ruhákat.

A második teremben többféle nemű és a házi szövő ipar remek példányai vannak kiállítva. Révay Biri többféle szőttmennyt állított ki, melyek sajátkezűleg mosottak, sajátkezűleg vannak fonva, festve és szőve. Vitélyos Gáborné Etfalvári csinos mustrájú szép házi szőtteket mutatott be. A szentkötői kis gazdasági kör is utánzásra méltó jeleit adta a háziipar iránti érdeklődésének, sokféle cikkeket küldött be inkább a házi szőttek közül, ezek között Deák Lajosnak, Debreczi Albertnek tömött és tiszta munkáit említi meg. Beldi Tivadarnak Bodoláról gyönyörű asztalneműt láttuk itt melyek Bodolán természetesen selyemből vannak valódi művészettel szőve. Ezen asztalneműk csinoságuknál és szépségükénél fogva méltó felhívást keltettek. Kár, hogy nem olvashattuk a feliratot az illető szövőgyár nevét is, hol a becses cikket készítették. Minijárt mellette Boda Samu nagyajtai tanítótól vannak kiállítva sokféle színű selyem gubók és egy ügyesen lefejtett selyem matring, melyek sok utánjárásról és gondos munkáról tanuszkodnak. Péter Józsefnek egy, színe néve nem a legserencsésebben választott ingnek és lepedőnek való házi szőttes kartont állított ki; Csusz Tamásné szürke asztalnemű, melyek saját termésműhelyéből szőttek, ugy a szövés tisztasága, mint formai csinosága folytán is dicséretre érdemelték. Szép kender- és lenkiállítás volt, bár, megvalljuk, igen csekély számban, Bardocz Mihálytól (Szatkolna), Albu Endrétől (Kis Borosnyó), Bereczkó Borecs Juon csinos pokrócot állított ki. A posztóipar csupán Sequenz Gáspár készítményei által volt képviselve, ki többféle fajtából megválogatott tömött és jól kidolgozott posztókat vég számba állított ki. A román női viseletre reflektáló néhány csinos munkát is láttunk. Ott volt a többek között egy román női ing, díszesen kivarrra, úgynevezett "foták" Komsa Elekettől Szita Bodzáról. Sándor István (Sepsi-Sztyörgy) által bemutatott különféle színű és gazdag választékú festett fonalain kívül még e nemből meg kell említenünk Bartha László fonalaát (Kökös) és a Nagy-Borosnyóról küldött 12-féle festett fonalat. Sándor Istvántól még szép nyomtatott szövetek is voltak kiállítva. Csákány Lilla által Zaboláról ágyaneműk többféle nemből állítottak ki.

A tulajdonképeni ipar — mert nem is volt e kiállítás célja — csak nagyon kevés mértékben volt képviselve. Szép kikészített bőrök, kis bundák (koszók) voltak láthatók, az utóbbiak Kézdi-Vásárhelyről; a férfiruhák Kovács Gábor sepsi-sztyörgyi szabó állította ki, egy teljes öltözet nagyon szép és tartós hön szövetből. Nagy Elek és Serester Dániel (S. Sztyörgy) cipőit és csizmáit csinosak. Egy másik részén a teremnek Balog Jánosné oxford-ingei, Cz. Agnes horgolt munkái, Andrassy Berta szép izléssel és nagy gondal készült női ruhája voltak láthatók. A tulajdonképeni "székely szőttek" ezen a részen vannak csoportosítva, melyek közül Székely Mózesné (L. borfalva), Székely Gyuláné (Otszem), Debreczi Albertné (Szt. Kátolna) csinos formájú, sokféle mustrájú szőttessai elmlítésre méltók. Kis Dénes (S. Sztyörgy) kalapokat állított ki. Kuri-ozumképen egy cifra csikismellény és művészi-esen készült ostar is fűgált Debreczenből. Szentgyörgyi István Gidófalváról pedig egy természetes szotyrot mutatott be, mely egyedül állott e nemből a kiállításon.

A harmadik terembe vezető ajtó között Bodoláról Jakab Berta gyönyörű kivarrott asztalterítője pompázott. A remek mű mindenki figyelmét magára vonta. Benn a teremben a díszmunkák voltak elhelyezve. Ezek között a Solymosi Anna és Nagy Teréz kézi-vásárhelyi ipartanítónő gyönyörű pipere munkái selyem és hársz bál belépő, stb. vonták különösen magukra a figyelmet. A természetiven utantört virágcsokrok és cserepekbe alkalmazott csinnált virágok valóban páratlan gondnal és meglehető szépséggel készültek. Himzett fehérműmés is apró díszmunkák ezen két derék ipartanítónénak a legszebb elismerésen részesültek. Nagyon szép munka a Réz Tompa Mari posztó díszmunkája, melyet különösen a szerencsés színválasztás és természetű alkotás jellemez. Lá-

zár Irén (Brassó) egy gazdagon különféle alakokkal himzett pompás falszőnyegot állított ki. Kiss Berta (S. Sztyörgy) díszmunkákat mutatott be. Kiváló dicsérettel kell foglgyeznünk a Künle Tezéz (S. Sztyörgy) finoman himzett fehérneműt, melyeken alaposan gond és csinn meglepő szépen mutatkoznak. Schul Jetti (S. Sztyörgy) himzett fehérneműket, Semsey Tamásné női ingeket állítottak ki, melyeket szintén elismeréssel említiünk meg.

Általában ezen kiállítás egyike volt azoknak, melyeket csak nagyon ritkán lehet látni s melyek különösen Háromszék megye nőinek becsületére váltak. A szorgalom és természetis ügyesség produktumai oly szépek voltak, hogy tanúságot meríthetett belőle minden idegen látogató.

KÜLÖNFÉLÉK

A városunkban rendezett kiállítás oly fényesen sikerült, a minőt a legvérmesebb remények mellett sem vártunk. Mai számunk csupán a háziipar-tárlatról hoz bővebb értesítést, a "Bazar" és kollegium épületekben elhelyezett tárlatokról pedig, úgy szintén a jutalmazásokról jövő alkalommal emlékeznünk meg tüzesebben. A kiállítást naponta nagyszámú közönség látogatta, a mozgalom egész nagyvárosias szint kölcsönöz városunknak. A látogatók száma f. hó 3-án meghaladta az 1500-at.

Az erdélyi gazdák vándorgyűlése alkalmából pénteken rendezett bál jól sikerültnek mondható, ha az uralkodó jó kedvet és fesztelenséget tekintjük. Másfelől azonban, a játékonny czélt tartva szem előtt, a mennyiségnek a minőség által való helyettesítése nem lehet kielégítő. A csinos kis nőközörször kellemes benyomást idézett elő a távoli vidékről jött vendégekre, a kik közt az erdélyi gazdasági egyzet elnökét Tisza Lászlót, al-elnökét Szabó Józsefet, titkárat Gamauf Vilmos urat is láttuk; nem hiányzott természetesen meggyenk főispánja: Potcsa József ur sem, a kinek létezését köszönheti az estély. Az első négyesben harminczkét pár vett részt s csupán a nem tánczó urakon mult, hogy a párok száma a negyvenet túl nem haladta. A szép női közönségből megemlítiük: Kelemen Lajosné (tengerzöld princeesse Pompadour szalaggal), Rápolti Gáborné (chocoladeszín princeesse, sötét barnával díszítve), Drágos ügyésznő (fekete curasse, piros betét), Geréb Jánosné (megyrszín, fehér echarpe), Pünkösti Lajosné (fehér terno, atlasz díszítés), Bogdán Andrásné (fekete curasse fehérrel), Bartha Lina (vil drapszín gazé), Szabó Lajosné (fekete pánczél rózsaszínnel), Bartha Józsefné (fekete pánczél rózsaszín díszítés), Kovács Albertné (kék princeesse, grand schlep) stb. A kisasszonyok csoportjából van szerencsém ismeretn: Zathureczki Izabella, Gidófalvi Mari és Anna, Künle Teréz, Bartha Vilma és Ilka, Gyulai Katalin, Bisztrai Mari, Ujvárossy Anna, Placskó Mari, Nagy Leona és Olívia, Kósa Amália, Tafoveanu-Viktoria, Karácson Laura, Solymosi Anna, Nagy Teréz kisasszonyokat. A még jelen volt sok szép alak megbocsát, hogy neveiket nem jegyezhettem fel, nem lévén szerencsés őket ismeretn.

Lorándy Tivadar első és Hetényi Antonia második felléptével Sztupa Andor színtársulata csütörtökön két kis darabot adott elő. "Ó nem féltékeny" című egy felvonású "mulattató" vígjátékot és a "Szerelmi varázssal" egy felvonású operettet. Akkor közönsége Sztupának itt tartózkodása óta meg egyetlen egyszer sem volt. A vidéki és távolabbi vendégek, a kiket az erdélyi gazdasági egyzet vándorgyűlése alkalmából rendezett kiállítás hozott városunkba, szép számmal látogattak el ez előadásra. Mindenesetre lehetett volna valamivel újabb és értékesebb apróságot választani ennél a vígjátéknál, mely, hogy a "mulattató" epithetont megérdemelte, csupán a négy szereplő (Benkő Jolán, Szathmáry, Komáromy, Öváry) ügyes játékának köszönheti, ide számíva még a sugót is. Hanem az operettet, azt olya zene kísérté, mintha Csetevay udvari zulu-kaffere pöngették volna el ellenség-riasztóként. Hetényi Antonia, kinek különben már nem úde hangját élveztetessé teszi annak a gyakorlottsága, nemcsak játszott, hanem dirigált is az orchestrumnak s talán e miatt kettőztette meg annyira a mássalhangzókat. Lorándyról, kinek elég tűrhető kicsi hangja van, csak az a megjegyzésünk, hogy a felső-magyarországi tótos tájkiejtés nem francia operetthez való.

Jakab Ödön, a fiatal nemzedék egyik legkiválóbb tehetségű költője, kinek a "Fővárosi Lapok"-ban s a "Vasárnapi Újság"-ban gyakran jelentek meg költeményei, most összegegyíti verseit s egy 8-10 ivnyi kötetben napvilágra bocsátja. Jakab Ödön, a székefyöld gyermeke, hangulat-teljes költeményeit ismeri a művelt olvasó közönség s hisszük, hogy a székefyöldön pártolásra talál a tehetséges fiatal költő. A költemény fűzet előfizetési ára 1 frt; bolti ára 1 frt 50 kr lesz. Az előfizetési levek f. év december 10 ig szerzőhöz küldendők. Dávára, ki karácsonyig a könyvet haladéktalanul kézhez szolgáltatja az előfizetőnek. Gyűjtők 10 előfizető után egy tiszteletpéldányt kapnak. Valóban, napjainkban, midőn annyi hivat-

lan versíróink vannak, jól esik, ha egy hivatott költőt ajánlhatunk a közönség figyelmébe.

A Phylloxera Erdélyben van. Szilágyság nagy kiterjedésű szőlőegyeit a Phylloxera meglepte! E rémhír érkezett az "Erd. G." szerkesztőségéhez. Péter helységében, mintegy 60 holdnyi területen a m. miniszterium kiküldöttje a bajt feltalálta. Az új csapás Erdély börttermelésének egész jövőjét fenyegeti.

Uj magyar találmány. Noszlopy Tamás és Vojta Adolf pápai lakosok egy új gépet találtak fel, mely vezetés szerepet van hivatva elfoglalni az erőműtan körében. Az új gép maga egy kétkarú emeltyű, mely az eddigi elmélettel ellentétben $\frac{1}{2}$ rész erőt képes megtakarítani, azon okból, mert támpontja nem fix, hanem mozgó. A feltalálók találmányukat legközelebb a pápai ismeretterjesztő egyletnek is bemutatták, hol az általános feltűnést keltett.

Haynald bíbornok-érsek s Liszt abé Rómában. Haynald a bíbornok-érsek e hó 24-én vette bírtokába "Maria del Angeli" templomot, mely után tudvalevőleg bíbornoki címet kapta. Egy püspök s két praelatus voltak az ünnepélyes actus alkalmával az elkerülhetetlenül szükséges tanuk. A mechtaristák érseke Rómában, továbbá de Montel máltaí lovag és dr. Brunner praelatus voltak a bíbornok kíséretében. A bíbornokot a karthausiak conventje fogadta s a prior üdvözölte. A bíbornok latin nyelven válaszolt. A jelenlevők között volt Liszt abé is, Haynald barátja — kit épen a jövő héten fognak az albanoi káptalan tiszteletbeli tagjává felavatni.

Egy kivégzett főúr ékszeréi. Szatmáron nagy feltűnést kelt Kapussy András szígyártómester elfogatása, ki gyanúsítva van, hogy 30 év előtt ő lopta el azt a nagymennyiségű ékszer és drágaságot, melyet Perényi Zsigmond b. életének megmentése végett Szatmáron keresztbül küldtek föl s mely elveszén, hiányzott a nagy hazafi megmentésére szolgáló eszköz. Csak most, oly hosszú idő után sikerült a tettes nyomára jutni. Kapussy — mint az "Egyetértés"-nek írják — azelőtt szegény ember volt, s egyszerre meggazdagodott, de senki se tudja, honnan. Az ügyben erőlyesen foly a nyomozás.

Tíz éves gyilkos. Nem régen történt Kokonskaja faluban, a pétervári kormányzó-ság Noweladóra kerülésében, hogy egy tíz éves fiúcska jatszadozott ottani lelkész négy éves leányával. Játékközben összeveszték. A vad fu erre földhöz verte a leányt, koponyáját összezuarta egy nagy kővel s aztán elhurcolta a holttestet s úgy elrejtette, hogy még máig sem akadtak reá.

Egy főherczegnő kelengyéje. Egy bécsi nagyzületben lázasan dolgoznak Krisztina főherczegnő kelengyéjén. A fehérműeknek, ruháknak már a jövő hónap második felében készzen kell lenniük. A főherczegnő azon kívánságát fejezte ki, hogy a kelengye valamennyi tárgya, úgy az anyagot, mint a feldolgozást tekintve osztrák készítmény legyen. A kelengye százezer forintba fog kerülni.

Csetevájót, az elfogott zulu királyt már várják a Fokvárosba, hol a vár helyiségeit rendezték be számára. Általában minden tetteből kitűnik, hogy az elfogott tudatával bír királyi méltóságának. Mikor a katonák el akarták fogni, s közeledtek hozzá, védőleg terjesztette ki karjait: "Öljétek meg, ha akartok, de ne érintsetek". Mindez összefüggésben áll egy zulu király személyiségével, hagyományos szentségével. Meg is tesznek minden elővigyázatot, csakhogy kikerüljék azt, hogy az elfogott monarcha bálmagatások tárgya legyen. Kíséretében van három neje, leánya s vele van azonkívül még másik négy előkelő zulu. Gifford lord a hadügyi s gyarmatügyi minisztereket értesítette a béke megkötéséről s Zuluországtól ügyeinek rendezéséről.

Nő, mint köztársasági elnök. Angol lapok írják, hogy Woodhall Viktoria aszszonyt, a "New-York Herald" szerint a század legcsodálatosabb asszonyát, a nőemancipáció nagy-névű bajnokát, ki most Londonban időzik, a napokban 7 amerikai gentleman kereste meg s fűszólították őt, hogy a köztársaság elnökségére fogadja el a jelöltséget. Meggörténik, hogy nő fog az észak-amerikai köztársaság elnöki székébe ülni.

Ki akar milliókra szert tenni? Mint a "Sloboda" hirdetési rovatában olvashatni, 14 évi kutatás után sikerült egy embernek oly helyre bukkanni, hol — az illető nézete szerint — roppant összegű kincsek kell elásva lenni. Ez a szerencsefia állítólag egy régi jóvondólas alapján találta meg azt a helyet, hol szerinte 1,600,000 dupla arany, 4 ezüst oszlop, 1 arany ércrud s megszámlálhatlan gyöngyök és drágakövek fekszenek, melyek értéke körülbelül 303 millió forintra rug. Mindezt azonban a szerencsés találatnak előbb azt a telket, hol az ásást végre akarja hajtani, meg kell vennie, mindazokat, kik a találandó millióknak részesei akarnak lenni, felhívja, hogy vele a szükséges pénzt teremtsék elő. Magától értetődik, hogy a milliókat azután testvériesen megosztáná.

Az uszorások áldozata. Kósa Árpád joghalgató agyonlőtte magát Kolozsváron.

Utolso pénzével revolvert vásárolt s azzal hajtotta végre szándokát. A szerencsétlen ifjú az ottani lapok szerint uzsorások körébe került s azok hallatlan kegyetlenséggel kiszívták ifjú vérért. Kósát szorgalmas, jóra való ifjunak ismerték barátai. 800 ft adósságától, mely úgy kezdett nőni, mint a hógomoly, nem birt szabadulni. Megpróbált mindent, de sikertelenül. Hitelezői könyörtelenek voltak. Utolso kölcsönét a derék Snhiifné aszszony (ismert kolozsvári uzsorás) adta — állítólag 160 % re!

— Rémes gyilkosság bünperét tárgyalta a napokban az aradi törvényszék. A f. év augusztus 8-án Lugozó mellett a Csígyében egy gulyásgyermek eltorzított holttestét talált, melynek feje hiányzott. A holttest orvosi szemle és boncolás alá vétetvén, kitűnt, hogy itt borzasztó tettnek kell fenforogni, a mennyiben a fejletlen férfi-holttest azt bizonyítja, hogy tulajdonosa erőszakos halálra mult ki. Később kiderült az is, hogy a meggyilkolt Hegedűs József apatelki lakos. Hegedűst Oprecz Öncz megbizta, hogy kerítse meg ellopott lovát, miért is 15 frtot adott neki. Hegedűs betért Schwarz Pál kocsmájába s ott Szrk Nikával borozgatni kezdett, majd Katana Petru lakására mentek mindketten, hol szintén borozgattak. Borozás közben azonban összevesztettek, minek folytán Katana felesége kizavarta őket a szobából az udvarra, hogy ott folytassák a czivódást. Folytatták is, míg Hegedűs a kertben egy szénaboglya alatt el nem aludt. Akkor Szrk bement a konyhába, kivitte magával a fejszét, s ott agyonütötte társát, azután Faur és Berló barátai a holttestet a Csígyéhez hurcolta s elvéve tőle a pénzt, belökte a vízbe. A törvényszék Szrk Nikát gyilkossá és lopás miatt befogatásától számított husz évi súlyos börtönrre, Faurt és Berlót pedig bűnpalástolás miatt 4-4 havi fogságra ítélte.

Veszedelemes hajószállítmány. A new-yorki lapok olyan történetet beszélnek, mely némiképp hasonlít Thomas ismeretes esetéhez Brémában. A londoni kikötőben a „Castlewood” gőzös tüzének eloltásánál egy köteg rongy égni kezdett. A tüzet eloltották, s azután a rongycsomót feloldották. Tele volt kenes gyufával, a gyufák pedig feketé, könnyen éghető anyaggal voltak bevonva. A hajó kapitánya csak annyit tudott mondani, hogy a rongyokat A. Cohen és társa igen tekintélyes és becsült cég adta föl. A rongyok nagyon magasra voltak biztosítva, s ez méltán gyanut keltett a kapitányban, hogy Cohenék arra számítottak, miszerint a rongyokban lévő gyuananyag tüzet kap, a hajó a magasra biztosított áruval együtt elég, stb. stb., épen mint Thomas. Több rongycsomót is felnyitottak, s valamennyit lőpor és petroleum-keverékbe mártott gyufával megtöltve találtak.

— Légy csipés miatt halt meg. Egy varsói kereskedő néhány nappal ezelőtt kirándulást tett. Estefelé hazamenet a coupéban elaludt. Egyszer csak ajkán éles csipést s heves fájdalmat érez, oda nyul, egy légy maradt kezében, melyet hamarjában össze is roppantott s azután tovább aludt. Alig érkezett haza, észreveszi, hogy arca egészen fel van dagadva. Ajkai annyira kidurodottak, hogy formális hustömög lógott le álláról. Néhány óra múlva a daganat egész arcára elterjedt. Orvost hivatott, de ennek minden fáradozása eredménytelen maradt. A szegény ember még ugyanazon éjjel meghalt a csipés következtében beállott vérméregzés miatt.

PIACZI ARAK.

		Sepsi-Sz györgy sept. 29.		Brassó, szep. 15	
		frt.	kr.	frt.	kr.
II. e e t o l i t e r	Buza (tisztá)	7	40	6	19
	legszebb . . .	7	40	6	19
	közepes . . .	7	40	6	19
	gyöngébb . . .	6	80	4	—
	Buza (vegyes)	—	—	3	—
	legszebb . . .	4	20	3	30
	közepes . . .	4	—	3	25
	Árpa . . .	3	50	3	55
	közepes . . .	3	15	2	20
	Zab . . .	2	40	2	30
Kilogr.	legszebb . . .	2	20	4	10
	közepes . . .	4	50	4	—
	Törökbuza . . .	8	—	4	42
	Kása . . .	5	80	7	44
	Borsó . . .	9	—	4	50
	Lencse . . .	4	25	8	—
	Fuszulyka . . .	1	50	—	—
	Lenmag . . .	—	—	2	80
	Burgonya . . .	—	42	—	—
	Marhahus . . .	—	44	—	—
Kilogr.	Diznöhus . . .	—	30	—	30
	Juhhus . . .	—	—	—	—
	Faggyu friss . . .	34	—	32	36

Érték- és váltó-árfojlam a bécsi cs. kir. nyilvános tőzsdén október 3.

Magyar aranyárjádék . . .	95.40
„ kincstári utalványok I. kibocsátás . . .	—
„ „ „ II. „ „ „ . . .	73.—
„ keleti vasut II. kibocsátási államkötv. . .	85.—
„ „ 1876. évi államkötvény . . .	74.50
„ vasuti kölcsönkötvény . . .	102.50
„ földtehermentesítési kötvény . . .	89.75
Kérdélyi . . .	86.1—2

Horvátszlavon . . .	86.50
Szólódézmaváltsági . . .	—
Oszták egys. államadósság papirban . . .	68.—
„ „ „ ezüstben . . .	69.—
M. aranyjárjádék . . .	80.75
1860. államsorseg . . .	120.50
Oszták nemzeti bankrészevény . . .	835.—
„ hitelintézeti . . .	256.50
Magyar hitelbank . . .	267.75
Ezüst . . .	—
Cs. kir. arany . . .	5.59
Napoleon'd'or . . .	9.31
Német birodalmi márka . . .	57.55
London . . .	116.89

Felelős szerkesztő: Málik József.

Kiadótulajdonos: Bernstein Márk.

Fogorvos B. Dr. Máthé Dénes

orvostudor, plombeur és műfogmester
KOLOZSVÁRRÓL

e hó 1-sején Brassóba megérkezvén, 20-áig időzik ott.

Készít a legújabb amerikai módszer szerint egyes fogakat és legnyomatu egész fogsorokat; odvas fogakat és gyökereket tömeszel (plombiroz) arany, platin, email vagy más tartós anyagokkal; kihuzandó fogakat és gyökereket minden fájdalom nélkül, a kéjgáz hatása alatt távolít el.

Kitűnőnek bizonyult

„MENTHA-FOGPORA”

kapható László L. M. kereskedő uraknál Brassóban.

1—3

Szám 2723/1879.

Hirdetmény.

Brassóvidék alvidéki járás szolgabírája részéről ezennel közhírré tétetik, miszerint Prázmár községet illető korcsmárlási jog az eddig is folytatott gyakorlat szerint idei augusztus hó 18-ikán 55/1879. szám alatt hozott képviselő testület határozata alapján folyó hó 11-én délelőtt 10 órakor Prázmárt a községi irodában megtartandó nyilvános árverésen 6 egymásután következő évre: az 1880. évi januárhoz 1-étől 1885. decemberhöz 31-éig a község belső telkére nézt bevitel-vám mellett a legtöbbet ígérőnek haszonbérbe ki fog adni.

A kikiáltási ár a bevitel-vámra nézt évenként 5001 frt o. é.

A község tulajdonát képező külső korcsmák, melyek a fenti bevitelvámi kikiáltási ár összegébe nincsenek belefoglalva, ugyanazon napon következő sorrendben fognak kiadni:

1) A Brassóból Tatrang—Zajzon felé vezető út mellett levő ugynevezett „Kerpenyesti csárda”. Kikiáltási ár évenként 801 forint.

2) A Brassóból Uzon felé vezető út mellett a Feketevizén levő korcsma. Kikiáltási ár évenként 470 frt.

3) A Bodzában levő községi korcsma. Kikiáltási ár évenként 351 forint o. é.

Azonkívül ugyanazon napon és helyen a község tulajdonát képező, a belső telkében 318-ik és 483. házszám alatt fekvő korcsmaépületek és pedig az előbbi évenként 472 frt, az utóbbi évenként 416 frt kikiáltási ár mellett haszonbérbe ki fognak adni.

Az árverezni kívánók kötelesek óvadéktétel-képességeket igazolni s az árverés kezdetéig alólírt kezéhez az illető kikiáltási ár 10%-át, mint bánatpénzt letenni.

A kellő bánatpénzzel ellátott írásbeli zárt ajánlatok az árverés kezdetéig szintén elfogadhatnák. Az írásbeli ajánlat alólírtchoz czimezendő s a bori-ték külső részén a tárgy, mire az ajánlat tétetik, és a pénzösszeg, mely belefektetett, kitüntetendő.

A bővebb feltételek akár a prázmári községi irodában, akár alólírtnál a hivatalos órákban megtekinthetők.

Földvártt, 1879. október 3-án.

A járási szolgabíró

Pildner Ferenc.

ny. Bernstein Marknal Sepsi-Szentgyörgyön.

Hirdetmény.

Az orbai járásban a papolczi körjegyzőséghez tartozó Barátos, Czófalva, Páké csoportosított aljegyzői állomásra 300 frt és Barátos község által természetben kiszolgáltató lakás évi járadék mellett pályázat nyitattik, felhivatnak a pályázni kívánók az 1871-ik évi XVIII. t. cz. 74. §-a értelmében felszerelendő folyamodványaik az évi október hó 20-ig alattírtchoz benyújtani.

Orbai járási szolgabírói hivatal.

Kovácsnán, 1879. szept. 27.

Csia Albert,
szolgabíró.

2—3

Szám 2571/1879.

Hirdetmény.

Brassómege alvidéki járás szolgabírája részéről ezennel közhírré tétetik, miszerint Szász-Hermány községi képviselő testület mult hó 17-én 20. szám alatt hozott határozat alapján nevezett község és ottani nagykorcsma eddigi haszonbérloje között létrejött egyezmény folytán a „Hársfához” czimzett nagy vendéglő haszonbérlo terhére és költségére f. hó 9-én d. e. 10 órakor a községi irodában megtartandó nyilvános visszárverés útján a legtöbbet ígérőnek 3 egymás után következő évre, azaz 1880. jan. 1-től 1882. december hó 31-ig haszonbérbe ki fog adni. A kikiáltási ár évenként 2000 frt, azaz kétezer forint o. é.

Árverezni kívánók köteleztetnek óvadéktétel-képességeket igazolni s a kikiáltási ár 10%-át, mint bánatpénzt, az árverés kezdetéig alólírt kezéhez letenni.

Kellő bánatpénzzel ellátott írásbeli zárt ajánlatok az árverés kezdetéig szintén elfogadhatnák.

A bővebb feltételek a hivatalos órák alatt, akár a szász-hermányi községi irodában, akár alólírtnál megtekinthetők.

Földvár, 1879. október 3-án.

Pildner Ferencz.

Szám 2722/1879.

HIRDETME NY.

Brassómege alvidéki járás szolgabírája részéről ezennel közhírré tétetik, miszerint Prázmár község képviselő testülete által folyó évi augusztus hó 18-án tartott ülésében 57/1879. szám alatt hozott határozat szerint ezen község tulajdonát képező ugynevezett „nyilásföldek”, melyek eddig tatragi, zajzoni és pürkerezzi lakosok által egyezmény útján haszonbérben tartattak, minc-utána a haszonbér ideje folyó hó 31-én lejár, a jövő évre, azaz folyó évi november hó 1-től 1885 évi október 31-éig Prázmárt a községi irodában folyó hó 14-én délelőtt 9 órakor megtartandó nyilvános árverés útján legtöbbet ígérőnek haszonbérbe ki fognak adni.

Ezen 7959., 7965. és 7962. helyr. számok alatt beirt földekből eddig haszonbérben tartott

Pürkerez községe . 315 hold 300 nszólet.

Tatrag községe . 263 hold 400 nszólet.

Zajzon községe . 98 hold 750 nszólet.

összesen 676 hold 1450 nszólet.

Ezen földekért fizetett évenkénti haszonbér

Pürkerez község részéről 2521 frt 50 kr,

Tatrag község részéről 2096 frt — kr,

Zajzon község részéről 787 frt 75 kr,

összesen 5404 frt 25 kr.

Mint évi kikiáltási ár az idej haszonbér összege szolgál.

Kik az árverezésben részt venni ohajtának, óvadéktétel-képességeket igazolni s az árverés kezdetéig a kikiáltási ár 10%-át alólírt kezéhez mint bánatpénzt letéteményezni köteleztetnek. — Kellő bánatpénzzel ellátott zárt írásbeli ajánlatok az árverés kezdetéig szintén elfogadhatnák.

A bővebb feltételek Prázmár községi irodájában és alólírtnál a hivatalos órák alatt bárki által megtekinthetők.

Földvártt, 1879. október 3-án.

A járási szolgabíró

PILDNER FERENC

1—2